

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

**Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки
та інформаційних систем**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ М.Є.Рогоза
(підпис)

30 грудня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад
(поглиблений рівень)»

освітня програма «Економіка підприємства»

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ступінь вищої освіти «Магістр»

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад (поглиблений рівень)» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Протокол від 30 грудня 2020 року № 7

Полтава 2020

Укладач: Перебийніс В. І., професор кафедри економічної кібернетики,
бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних
наук, професор

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства» спеціальності 051
Економіка ступеня «Магістр»

_____ В.І.Перебийніс

30 грудня 2020 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад (поглиблений рівень)»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: «Економіка територій і територіальних громад» Постреквізити: «Стратегічне планування розвитком територій і громад»	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни - вибіркова		
Курс/семестр вивчення	2 курс, 3 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	3,5 кредити, 2 модулі	
Заочна форма навчання		
Кількість годин: 105 год. – загальна кількість: 1 семестр – 105.		
- лекції: 4 год.		
- практичні заняття: 6 год.		
- самостійна робота: 95 год.		
- вид підсумкового контролю: екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни - набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу брати участь у забезпеченні соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад (інституційні, маркетингові, фінансові аспекти регіонального управління).

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>1. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) - ПР 5.</p> <p>2. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки - ПР 16.</p> <p>3. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - ПР 17.</p>	<p>1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях - ЗК 4.</p> <p>2. Здатність приймати обґрунтовані рішення - ЗК 11.</p> <p>3. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами - СК 2.</p> <p>4. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію - СК 11.</p> <p>5. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення - СК 12.</p> <p>6. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - СК 14.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Адміністративно-територіальний устрій України: ретроспектива та сучасність.

Тема 2. Державна політика регіонального розвитку.

Тема 3. Розвиток територіальних громад згідно Цілей сталого розвитку.

Тема 4. Інституційне забезпечення розвитку громад і територій.

Тема 5. Планування розвитку територій і територіальних громад.

Тема 6. Територіальний маркетинг.

Тема 7. Стратегування громад і територій.

Тема 8. Бюджетне регулювання соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 5 – Тематичний план навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад (поглиблений рівень)» (заочна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні основи управління територіями та територіальними громадами					
Тема 1. Адміністративно-територіальний устрій України: ретроспектива та сучасність. 1. Трансформація адміністративно-територіального устрою України в ретроспективі. 2. Нова парадигма регіонального розвитку країн Європейського Союзу. 3. Напрями реформування адміністративно-територіального устрою України.	2			Тести до теми.	12
Тема 2. Державна політика регіонального розвитку. 1. Системність як принцип регіонального розвитку. 2.	2			Тести до теми.	12

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Комплементарність як принцип регіонального розвитку. 3. Інституційна забезпеченість як принцип регіонального розвитку					
Тема 3. Розвиток територіальних громад згідно Цілей сталого розвитку.		Тема 3. Розвиток територіальних громад згідно Цілей сталого розвитку. Навчальні завдання.	2	1. Концептуальні засади сталого розвитку. 2. Екологічна збалансованість розвитку територіальних громад. 3. Індикатори (показники) розвитку територіальних громад згідно Цілей сталого розвитку. 4. Тести до теми.	12
Тема 4. Інституційне забезпечення розвитку громад і територій.	4.	Тема 4. Інституційне забезпечення розвитку громад і територій. Навчальні завдання.	2	1. Основоположні засади інституційного забезпечення розвитку громад і територій. 2. Нормативно-правове забезпечення місцевого	12

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				самоврядування. 3. Децентралізація та розвиток територіальних громад. 4. Інституційне забезпечення розвитку сільських громад і сільських територій. 5. Тести до теми.	
Модуль 2. Функціональні аспекти регіонального управління					
Тема 5. Планування розвитку територій і територіальних громад.		Тема 5. Планування розвитку територій і територіальних громад. Навчальні завдання.	2	1. Планування розвитку регіональних соціально-економічних процесів. 2. Програми соціально-економічного розвитку регіону. 3. Зарубіжний досвід регіонального соціально-економічного розвитку. 4. Тести до теми.	12

Тема 6. Територіальний маркетинг.			1. Маркетинг іміджу громади. 2. Маркетинг привабливості території. 3. Маркетинг інфраструктури. 4. Маркетинг населення. 5. Навчальні завдання. 6. Тести до теми.	15
Тема 7. Стратегування громад і територій.			1. Теоретичні основи стратегування. 2. Методичні засади стратегування громад і територій. 3. Анкетне опитування мешканців громади. 4. Соціальний паспорт територіальної громади. 5. Навчальні завдання. 6. Тести до теми.	15

Тема 8. Бюджетне регулювання соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад.			<ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи формування місцевих бюджетів. 2. Доходи місцевого бюджету. 3. Видатки місцевого бюджету. 4. Міжбюджетні трансферти. 5. Прогнозування доходів та видатків місцевих бюджетів. 6. Оцінка бюджетної самодостатності територіальних громад. 7. Навчальні завдання. 8. Тести до теми. 	15
---	--	--	--	----

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 6 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість
------------	-----------------------

	балів
Модуль 1 (теми 1-4). Виконання навчальних завдань - 20 балів; тестування - 10 балів; поточна модульна робота - 20 балів.	50
Модуль 2 (теми 4-8). Виконання навчальних завдань - 20 балів; тестування - 10 балів; поточна модульна робота - 20 балів.	50
Разом	100

Таблиця 7 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад (поглиблений рівень)». URL: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади : за заг. ред. В.М.Олуйка. Київ : Ваіте, 2017. 432 с.
3. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. URL: https://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf (дата звернення: 14.11.2020).
4. Місцевий економічний розвиток і місцева демократія: діалоги зі стейкхолдерами: Путівник для лідерів громад : Упорядник С. Панцир. Київ : Юстон, 2020. 128 с.
5. Співробітництво територіальних громад (міжмуніципальне співробітництво – ММС) : навч. посіб. : за заг. ред. В.В.Толкованова, Т.В.Журавля. Київ : Фенікс, 2016. 154 с.

Додаткові

6. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 384 с.
7. Іванов С. В., Рогоза М.Є., Перебийніс В.І. Концепція соціальної держави як теоретична база розвитку сільських територій. Економічний вісник Донбасу. 2016. №1 (43). С. 51-55.
8. Перебийніс В. І., Гавриш В.І., Перебийніс Ю.В. Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2014. №1. С. 79-84.
9. Перебийніс В.І., Рогоза М.Є. Сучасні проблеми розвитку територій і територіальних громад. Нова стратегія регіонального розвитку України: шлях до майбутнього: Матеріали XI Пленуму Правління Спілки економістів України. Київ : СЕУ, 2019. С. 253 – 259.

10. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 25.11.2020).

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад (поглиблений рівень)» може використовуватися пакет програмних продуктів Microsoft Office, зокрема, Microsoft Office Word для підготовки відповідей на ситуаційні завдання та Microsoft Office PowerPoint для підготовки презентацій з питань для обговорення та тих, що виносяться на самостійне вивчення.